

ADRODDIAD I'R:	Pwyllgor Trwyddedu
DYDDIAD:	20 Medi 2017
SWYDDOG ARWEINIOL:	Pennaeth Cynllunio a Gwarchod y Cyhoedd
SWYDDOG CYSWLLT:	Rheolwr Busnes Diogelu'r Cyhoedd trwyddedu@sirddinbych.gov.uk 01824 706066
TESTUN:	Newidiadau Arfaethedig i Ffioedd Trwyddedu Tacsï a Thaliadau Tariff

1.0 PWRPAS YR ADRODDIAD

1.1 Gofyn am gymeradwyaeth Aelodau ar gyfer newidiadau mewn ffioedd a thaliadau i'r drefn trwyddedu tacsï.

2.0 CRYNODEB GWEITHREDOL

2.1 Gofynnir i'r aelodau ystyried cymeradwyo ffioedd diwygiedig ar gyfer trefn Trwyddedu Cerbydau Hacni a Hurio Preifat sef gweithredwr, cerbyd, trwyddedau gyrrwr a phrofion. Cafodd y ffioedd hyn eu hadolygu ddiwethaf gan y Pwyllgor Trwyddedu yn 2008.

2.2 Dylai aelodau nodi y bydd y ffioedd arfaethedig yn cael eu cyflwyno ynghyd â newidiadau i wneud y broses drwyddedu'n fwy effeithiol.

3.0 PŴER I WNEUD Y PENDERFYNIAD

3.1 Deddf Llywodraeth Leol (Darpariaethau Amrywiol) 1976 a Deddf Cyfrifoldebau Heddluoedd Trefol 1847.

4.0 GWYBODAETH GEFNDIR

4.1 Mae Adrannau 53 a 70 Deddf Llywodraeth Leol (Darpariaethau Amrywiol) 1976 ("y Ddeddf") yn caniatáu'r Cyngor i godi ffioedd i roi trwyddedau mewn perthynas â gyrrwr cerbydau hacni a hurio preifat, cerbydau a gweithredwyr. Mae'r ddeddfwriaeth yn nodi'r elfennau y gellir eu cynnwys yng nghost y ffi drwyddedu.

4.2 Gellir adfer cost cyflwyno a gweinyddu yn ffioedd trwydded gyrrwr. Mewn perthynas â thrwyddedau cerbyd a gweithredwr, gellir cynnwys cost resymol archwilio cerbydau, darparu stand cerbydau hacni ac unrhyw

gostau gweinyddu rhesymol neu gostau eraill mewn cysylltiad â'r blaenorol a chyda rheoli a goruchwyllo cerbydau hacni a cherbydau hurio preifat yn y ffioedd.

- 4.3 Ni ellir cynnwys y gost ar gyfer gorfodi gyrwyr, cerbydau neu weithredwyr heb drwydded yn y cyfrifiad. Ni all y Cyngor wneud elw o ffioedd trwydded a dylid dygwyl ymlaen unrhyw weddill. Gellir hefyd adfer unrhyw ddiffyg. Mae cysoni unrhyw weddill a diffyg dros gyfnod o dair blynedd.
- 4.4 Mae methodoleg ffioedd a thaliadau wedi'i ddyfeisio i alluogi adolygiad manwl o ffioedd a thaliadau yn unol â'r broses drwyddedu berthnasol.
- 4.5 Mae'r strwythurau ffioedd presennol ac arfaethedig yn Atodiad A.
- 4.6 Roedd y cynnydd diwethaf yn y ffioedd a thaliadau ar gyfer trwyddedu tacsï yn Ebrill 2008, arbed ar gyfer cynnydd yn y ffi Gyrrwr Hurio Preifat i'w lefel bresennol yn 2009.
- 4.7 Ers Hydref 2015 gellir cyflwyno trwyddedau am gyfnod o 5 mlynedd i weithredwyr, 3 blynedd i yrwyr a blwyddyn i gerbydau. Nid yw'r Cyngor wedi cyflwyno trefn ar gyfer cyhoeddi am gyfnod o'r fath a bwriedir i broses o'r fath gael ei gyflwyno ynghyd â ffioedd arfaethedig a strwythur taliadau.
- 4.8 Mae deddfwriaeth yn caniatáu ar gyfer cyhoeddi trwydded am gyfnod byrrach mewn amgylchiadau arbennig mewn achos unigol, nid oherwydd polisi cyffredinol.
- 4.9 Dylai aelodau nodi os byddant yn cymeradwyo'r tabl ffioedd diwygiedig yna mae Adran 70 o'r Ddeddf yn ei gwneud yn ofynnol iddynt hysbysebu yn y wasg leol gan roi o leiaf 28 diwrnod ar gyfer gwrthwynebiad.
- 4.10 Os bydd yna unrhyw wrthwynebiad yna bydd angen ystyried y rhain ac adrodd yn ôl i'r pwyllgor hwn ynghyd ag unrhyw adolygiadau a ystyrir yn briodol.
- 4.11 Os nad oes unrhyw wrthwynebiad yna bydd y ffioedd hyn yn dod i rym ar 1 Rhagfyr 2017.
- 4.12 Mae angen adolygu ffioedd yn achlysurol er mwyn sicrhau bod y gost lawn yn cael ei hadfer, costau staffio, costau eraill a chost deunydd yn cynyddu'n flynyddol, os nad yw ffioedd yn cael eu hadolygu yna mae'n bosibl na fydd cost llawn ffioedd yn cael ei adfer.
- 4.13 Mae swyddogion yn dymuno tynnu sylw Aelodau at y ffaith bod y broses bresennol ar gyfer gwirio Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd bob 3 blynedd

yn newid. Mae'r gwasanaeth hwn ar gontract gan y Cyngor ac ni fydd yn rhan o'r broses weinyddu mwyach ac yn hytrach bydd pob unigolyn yn gyfrifol am gael eu tystysgrifau eu hunain. Rhagwelir y bydd hynny'n dechrau yn yr Hydref 2017.

4.14 Mae swyddogion yn cynnig bod trwyddedau gyrru 3 blynedd yn dilyn y broses GDG 3 blynedd. Er mwyn sicrhau nad yw gyrwyr y tu allan i'r cylch GDG pan gyflwynir y ffioedd arfaethedig o dan anfantais yna bydd y ffi adnewyddu blynyddol presennol yn parhau nes bydd eu GDG nesaf yn ddyledus.

4.15 Mae swyddogion hefyd yn dymuno pwysleisio bod y Cyngor wedi derbyn cais yn ddiweddar i adolygu'r ffioedd tariff mesurydd tacsï ar gyfer cerbydau cerbyd hacni. Mae dros 100 o yrwyr yn cefnogi'r cais hwn. O ganlyniad bydd swyddogion angen cynnal adolygiad o'r ffioedd a chynnal ymgynghoriad ar y ffioedd hynny.

ARGYMHELLIAD

5.0

Bod yr aelodau yn

- 5.1
- 1) Cymeradwyo'r ffioedd a'r taliadau yn Atodiad A.
  - 2) Awdurdodi swyddogion i gyhoeddi'r newidiadau i'r ffioedd Trwyddedu Tacsï mewn papur newydd lleol ar gyfer yr ymgynghoriad angenrheidiol ac os na dderbynnir unrhyw wrthwynebiad, byddant yn dod i rym ar 1 Rhagfyr 2017.
  - 3) Lle derbynnir unrhyw wrthwynebiadau, gofyn i'r Pwyllgor Trwyddedu ystyried y gwrthwynebiadau hynny yn eu cyfarfod nesaf gyda'r bwriad o weithredu (gyda neu heb addasiad) dim hwyrach na 1 Ionawr 2018.
  - 4) Nodi'r newidiadau gweinyddol i'r drefn drwyddedu.
  - 5) Awdurdodi swyddogion i gynnal adolygiad o ffioedd tariff tacsï ac ymgynghori fel bo'r angen gyda'r bwriad o adrodd ar y canfyddiadau i'r Cabinet ar gyfer gweithredu dim hwyrach na 1 Ionawr 2018.